

Wijkuitvoeringsplan De Kiel

*De Kiel, een duurzaam en groen dorp
versie 30 oktober 2023*

Inhoudsopgave:

Inleiding.	3
Vereniging van Dorpsbelangen	
aanleiding	
doelstelling	
Voorbereiding uitvoeringsplan.	6
analyse	
bureaustudie	
het dorpsprofiel	
energieprofiel	
omgevingsprofiel	
Bevindingen van de Werkgroep Duurzaamheid	9
Uitvoeringsplan.	12
Toelichting initiatieven.	15
Communicatie met het dorp	17
Vaststellen van het wijkuitvoeringsplan	18
Het vervolg	18
Uitvoering	19

Inleiding

Vereniging van Dorpsbelangen voor De Kiel

De Vereniging van Dorpsbelangen voor De Kiel en omgeving is een actieve vereniging met een ambitieuze dorpsvisie, een dorpsmail, een dorpsapp, een dorpskrant en een website, waar naast nieuws ook de verslagen van bestuursvergaderingen worden weergegeven.

Eén tot twee keer per jaar wordt een Algemene Ledenvergadering gehouden. De vereniging heeft veel werkgroepen, waaronder de Werkgroep Duurzaamheid die onder het bestuur redelijk autonoom functioneren.

Bijna alle dorpsbewoners van De Kiel (85%) zijn lid van Dorpsbelangen.

In het verleden zijn al veel projecten op het gebied van duurzaamheid gerealiseerd zoals de led lantaarnpalen, hemelwaterafkoppeling van het riool, het reparatiecafé, zonnepanelen op het dorpshuis en het plukbos.

Aanleiding

De afgelopen periode is pijnlijk duidelijk geworden dat betaalbare levering van energie niet zo vanzelfsprekend meer is. Steeds meer zijn externe invloeden en prijsbeleid van commerciële energieleveranciers, waar gebruikers geen invloed op hebben, bepalend voor de prijs en in de toekomst misschien ook wel voor de leveringszekerheid.

Daarnaast is er de wens om te verduurzamen. Inmiddels is het ook een plicht, opgelegd vanuit de overheid aan de gemeenten, om plannen te maken om te verduurzamen. Dat betekent vaak een generieke aanpak, die of niet logisch is of niet past bij de wens van de bewoners. Om toch een stevige vinger in de pap te houden en ervoor te zorgen dat de belangen van de bewoners van De Kiel zo goed mogelijk worden behartigd heeft de Vereniging van Dorpsbelangen besloten zelf actief hierin bij te dragen.

*Sinds 2021 moeten gemeenten een warmtevisie hebben. Ofwel een visie op hoe de warmtevoorziening in de toekomst CO2 neutraal zal worden. Vervolgens zal voor iedere wijk, dorp of gebied een Wijkuitvoeringsplan (WUP) moeten worden gemaakt.
Dit is in het kort de opdracht die bij de gemeentes ligt. Deze opdracht kan alleen ten uitvoer worden gebracht wanneer zij daarin worden gesteund door de inwoners.*

Door actief betrokken te zijn bij het opstellen van het WUP spelen de inwoners van De Kiel een belangrijke rol. Er wordt rekening gehouden met de wensen en ideeën van alle bewoners. Daarnaast is het afhankelijk van de financiële mogelijkheden en beschikbare middelen.

Doelstelling

Ons doel is een zinvolle bijdrage te leveren in het verduurzamen van De Kiel en omstreken.

De WUP-ambitie is aardgasvrij, energie- en CO2 neutraal; dat zijn hele mooie woorden, maar in de totale keten van opwekking tot gebruik is dit in veel gevallen nog niet haalbaar.

Wij willen een aanpak met en door de inwoners van De Kiel en omstreken om deze doelen zo maximaal mogelijk te kunnen halen. Zodanig dat het voor iedereen mogelijk is om hieraan mee te doen. Belangrijk is dat het betaalbaar is en blijft en bij voorkeur een aanzienlijke reductie in de maandelijkse kosten oplevert.

Dit past ook goed bij onze 'roots' waar van uit De Kiel is ontstaan: onafhankelijke mensen die zichzelf goed kunnen redden.

Met deze ambitieuze, pragmatische en proactieve aanpak verwachten wij dat ook de gemeente zich hierbij aansluit en een brede medewerking gaat verlenen in de uitvoering.

Om dit te bereiken is het van groot belang dat dit plan door de dorpsbewoners *gezamenlijk* gedragen wordt. Het conceptplan is besproken in een aantal bijeenkomsten, waarin het concept werd toegelicht en de bewoners vragen konden stellen en andere ideeën werden ingebracht. Deze zijn verwerkt in de definitieve versie.

Na het vaststellen in de ALV en na goedkeuring aangeboden aan de gemeente

Doelstelling vanuit de overheid:

De reductie van energie en verduurzaming van de huizen is ook een belangrijke opgave voor de overheid. Om aan Klimaatakkoord van Parijs (49% CO₂-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en aardgasvrij in 2050) te bereiken, is in het Klimaatakkoord bepaald dat alle gebouwen in 2050 door duurzame warmtebronnen moeten worden verwarmd.

Doelstelling vanuit de gemeente:

Om dit te bereiken heeft elke gemeente de taak om een Transitievisie Warmte en (Wijk)uitvoeringsplannen op te stellen.

Het besluit Transitievisie Warmte van de gemeente Coevorden dateert van 1 feb 2022¹.

De belangrijkste bevindingen uit dit besluit zijn:

De Transvisiewarmte past prima in de Duurzaamheidsvisie Coevorden om in 2040 CO₂ neutraal te zijn.

De kernen Dalen, Gees en Schoonoord en de wijk Tuindorp worden aangemerkt als meest kansrijk om mee te starten. (Dalen, omdat daarvoor een aanvraag is ingediend in het kader van de Proeftuin Aardgasvrije wijken. Gees, omdat er hier enkele initiatieven zijn gestart om met de warmtevraag aan de slag te gaan. Schoonoord en Tuindorp zijn gekozen omdat hier een woningbouwcoöperatie plannen heeft om huurwoningen al dan niet in combinatie met (de eigenaren van) koopwoningen aardgasvrij te maken.

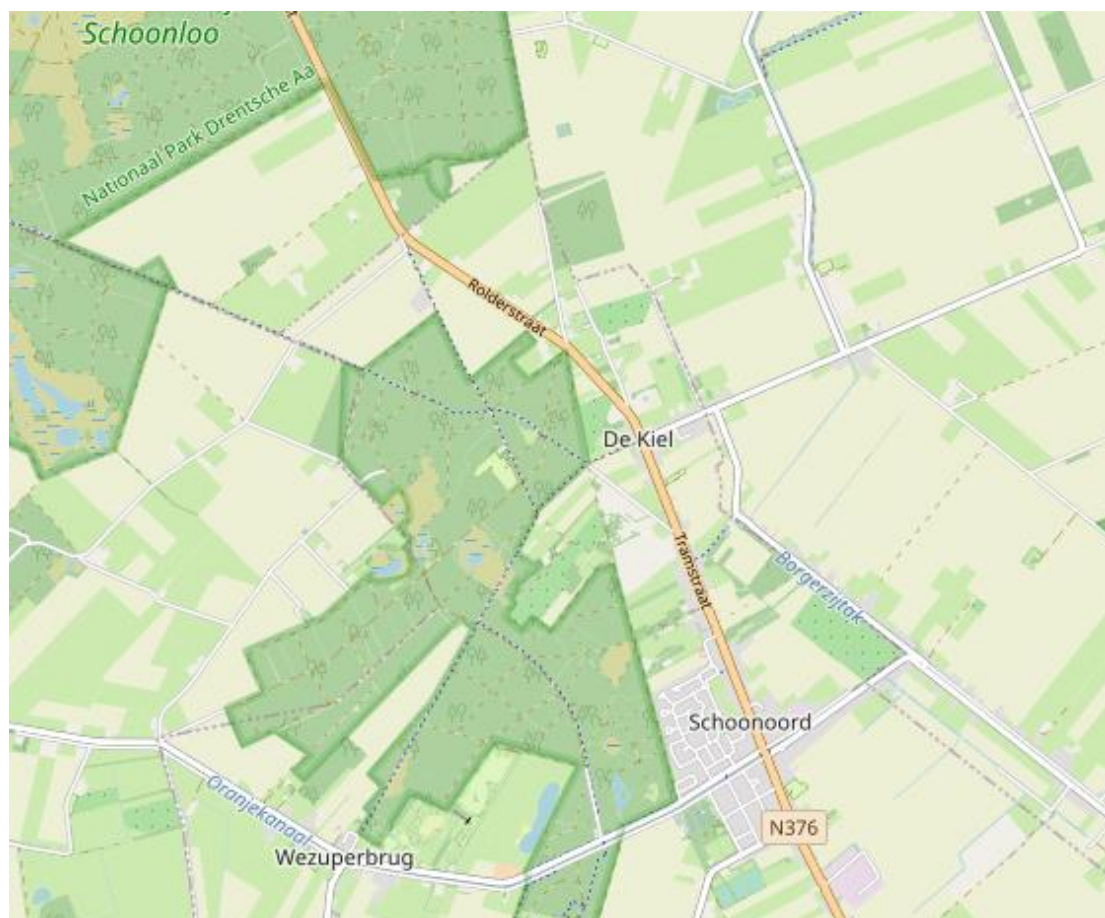
Het uitgangspunt blijft vrijwilligheid en ruimte voor alternatieven. Afhankelijk van technische ontwikkelingen kan er alsnog een andere route worden ingeslagen. Voor de meeste huizen buiten de kernen geldt dat groen gas (opgevaardeerd biogas) de best haalbare optie is. De gemeente ziet veel potentie om dat op te gaan wekken.

¹ [Website gemeente Coevorden, Document RaadCoevorden - raadsvoorstel Transitievisie warmte - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

Hoewel De Kiel vooralsnog geen onderdeel uitmaakt van de hiernaast genoemde kernen, heeft het dorp wel al in concept een eigen WUP opgesteld. Dit is conform de afspraken in de in 2022 verschenen herziene dorpsvisie "De Kiel 2.0" (zie bijlage 1) waarin duurzaamheid een belangrijk onderwerp is. Er is een Werkgroep Duurzaamheid gevormd met als doel om binnen De Kiel te komen tot reductie van energie, verduurzaming van huizen en toename van de biodiversiteit.

In de ALV Dorpsbelangen De Kiel van 27 september 2021 heeft de Werkgroep Duurzaamheid groen licht gekregen om zelf een Wijkuitvoeringsplan (WUP) op te stellen. De werkgroep krijgt hierbij, gefinancierd met gemeentelijke en provinciale subsidie, hulp van De Groene Transitie.

Het Wijkuitvoeringsplan biedt ons de kans om met de energietransitie van ons dorp te beginnen en dit stap voor stap vorm te gaan geven én zelf de regie in handen te hebben en te houden. De werkgroep vindt dit belangrijk, omdat in ons dorp, gezien de verscheidenheid aan bebouwing, collectieve oplossingen niet of nauwelijks een optie zijn. Door het wijkuitvoeringsplan te schrijven, met deskundige hulp waar nodig, kunnen we zelf een plan maken voor onze huizen die elk een individuele oplossing vragen.

Dit past ook in het beleid "Het wijkuitvoeringsplan wordt samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald" (zie verwijzing 1).

Het plan bestaat uit verschillende fases.

Het eerste deel van de uitvoering van het plan is de inventarisatiefase, deze is uitgevoerd door De Groene Transitie in samenspraak met de Werkgroep Duurzaamheid De Kiel. Het betreft een bureaustudie naar het dorps-, energie- en omgevingsprofiel.

Omdat bleek dat theorie en praktijk nogal van elkaar verschilden, heeft de Werkgroep Duurzaamheid deze theoretische resultaten vertaald naar de werkelijke situatie: immers we kennen de situatie in ons dorp als geen ander. Bovendien gaf de door onze twee energiecoaches voornamelijk in 2022 uitgevoerde inventarisatie een veel reëler beeld van de situatie in ons dorp. Omwille van de leesbaarheid en de duidelijkheid hebben we in dit rapport de bevindingen van onze werkgroep samengevat.

De uitkomsten van de bureaustudie zijn opgenomen in bijlage 2: werkdocumenten (Dorpsprofiel, Energieprofiel, Omgevingsprofiel)

Eisen die aan een wijkuitvoeringsplan gesteld worden

- *Gebaseerd zijn op de mening van het overgrote deel van de deelnemende doelgroepen binnen het gebied*
- *Opgesteld door een pool van onafhankelijke experts (in ons geval De Groene Transitie)*
- *Een uitvoeringsplan met begroting voor de korte termijn in zich hebben, een plan voor de voorbereiding, financiering en uitvoering van de plannen voor 2030 en lange termijn doelstellingen voor de relevante thema's die onder de gemeenschap leven (2050, van het aardgas af)*
- *Voldoende ruimte bieden voor de gemeente om haar Warmtevisie in te kunnen uitvoeren*
- *Leiden tot een georganiseerde vorm van samenwerking voor en door de bewoners binnen het gebied*
- *De ontwikkeling van de WUP kunnen monitoren op lange termijn*

Als het WUP voldoet aan bovenstaande eisen, dan kan het gebruikt worden voor eventuele toekomstige subsidie aanvragen, zoals EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkelingen), nationale- gemeentelijke- of provinciale bijdragen.

Vorbereiding Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan is een concretisering van de transitievisie warmte en beschrijft initiatieven of projecten waarmee we ons dorp kunnen verduurzamen². Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

1. Het uitvoeren van energiescans door onze energiecoaches, inclusief het uitvoeren van energiebesparende tips die zij geven op basis van de scan.
2. Het (planmatig) isoleren van woningen of het opwekken van stroom met zonnepanelen
3. De opslag van energie en/of een alternatief voor gas realiseren

De initiatieven of projecten uit het uitvoeringsplan zijn opgesteld in samenwerking met betrokken bewoners, gebouweigenaren en partijen zoals netbeheerders en woningcorporaties.

Voor de bewoners en gebouweigenaren biedt het uitvoeringsplan een overzicht van alle samenhangende maatregelen die worden genomen om een wijk aardgasvrij te maken.

In het uitvoeringsplan is te lezen wat er van hen wordt verwacht en wat men andersom van de gemeente zou mogen verwachten.

Omdat niet alles in één keer gaat, hebben we met ons plan de verduurzaming onderverdeeld in korte-, middellange- en lange termijn. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 3 van dit WUP. Graag zouden we in gesprek gaan met de gemeente om te inventariseren wat de gemeente voor ons kan betekenen bij de uitvoering van de plannen.

Het uitvoeringsplan is opgedeeld in een aantal stappen. Hieronder worden per stap de resultaten voor ons dorp beschreven.

² RVO, [Transitievisie Warmte en Wijkuitvoeringsplan \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl)

Analyse

Een goede aanpak voor het dorp begint met een gedegen analyse. Wie zijn de bewoners, hoe kijken ze aan tegen de transitie naar een aardgasvrije wijk? Wat zijn hun zorgen, vragen en behoeften? Wat speelt er in de wijk waar je aan de slag gaat, nu en in de toekomst? Welke initiatieven zijn er?

Uitgangspunt voor deze analyse is het door De Groene Transitie opgestelde projectplan voor De Kiel (bijlage 3). De uitkomsten van de bureaustudie zijn in hieronder samengevat.

De volledige rapportages zijn als bijlage 2 bij dit wijkuitvoeringsplan gevoegd.

Samenvatting bureaustudie

1 Het dorpsprofiel:

- Vergrijzing. De middelbare leeftijdsgroepen boven 45 jaar zijn sterk oververtegenwoordigd ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Voor dorpsgenoten onder de 45 jaar geldt dat deze zijn ondervertegenwoordigd
- 30% van de huishoudens heeft kinderen, het overige deel bestaat uit eenpersoonshuishoudens (ca. 20%) en huishoudens zonder kinderen (50%)
- In de dorpskern zijn enkele twee onder een kap woningen, voor het overige bestaat het grootste deel van de woningen uit vrijstaande woningen. Er zijn 10 huurwoningen van Woonservice, de overige woningen zijn koopwoningen. De meeste woningen buiten het dorp dateren van voor 1965. In de dorpskern dateren veel woningen uit de periode 1975 – 1994
- Er is een groot en een klein recreatiepark en 2 campings
- Het dorp heeft drie bungalowparken aan "De Tip". Mogelijk wordt de bestemming hiervan omgezet in permanente bewoning
- Er is enige bedrijvigheid in het dorp, maar de dichtstbijzijnde voorzieningen als winkels, huis- en tandarts bevinden zich in Schoonoord. De basisschool is in 2023 gesloten
- Het gemiddelde inkomen van de inwoners valt onder de middeninkomens
- De Groene Transitie schat in dat 20% van de inwoners bereid is in een vroeg stadium verduurzamingsmaatregelen te nemen

2 Het energieprofiel:

- Het gemiddeld gasverbruik in De Kiel is hoger dan het landelijk gemiddelde. De reden hiervoor is dat de woningen in De Kiel voornamelijk vrijstaande oudere ééngezinswoningen zijn. Overigens is het gasverbruik per woningtype

in De Kiel lager dan het gasverbruik in vergelijkbare vrijstaande woningen. Mogelijk komt dit mede door alternatieve stook.

- Het elektriciteitsverbruik ligt ook hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit kan te maken hebben met de grotere woningen en elektrische auto's. Aan de andere kant heeft meer dan 50% van de woningen nu zonnepanelen die het energieverbruik verminderen
- De grootste besparingspotentie zit in de oud(st)e woningen. De meeste woningen hebben energielabel G en F. Overigens wordt de waarde hiervan door de Werkgroep Duurzaamheid betwist, omdat in veel woningen door de jaren heen isolerende maatregelen zijn genomen. Wat zou moeten resulteren in hogere energielabels.
- De Werkgroep Duurzaamheid heeft een stapsgewijze aanpak ontwikkeld om het energieverbruik te verminderen. Ze doet dit door voorlichting, de inzet van twee energiecoaches (tips gericht op enerzijds gedrag en anderzijds op 'geen spijt' maatregelen, zoals isoleren) en het oppakken van concrete projecten (zon op dak, energie-opslag, oprichting energiecoöperatie)

3 Het omgevingsprofiel:

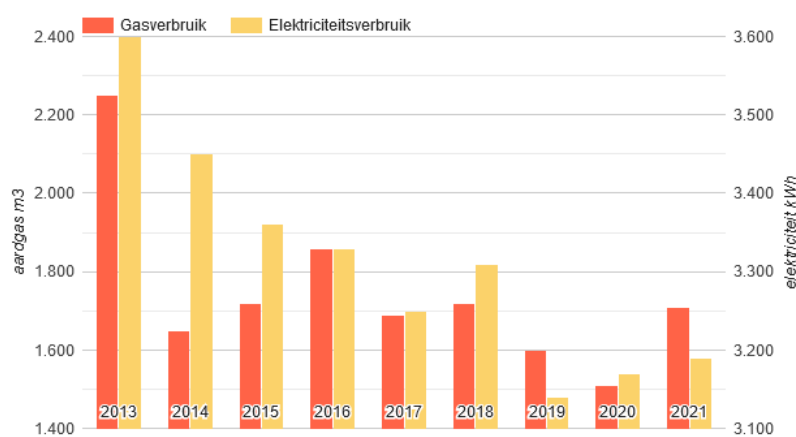
- Kenmerkend voor De Kiel en omgeving zijn vooral haar groene en duurzame karakter (natuur en recreatie), met buurdorp Schoonoord voor voorzieningen (winkels, huis- en tandarts), met een afstand van 2 km goed te bereiken.
- In de Woonvisie 2021+ van de gemeente Coevorden is geen uitbreiding van het aantal woningen in De Kiel voorzien. De werkgroep Wonen heeft ideeën ontwikkeld om het aantal woningen uit te breiden
- Door het groene karakter van het dorp zijn de gevolgen van hitte- en/of waterstress beperkt
- Op het gebied van infrastructuur zijn er geen knelpunten
- Op het gebied van circulariteit zijn er vermoedelijk nog (grote) verbeteringen te realiseren. Deze helpen bij het bewustzijn in de gehele energietransitie
- Vergrijzing is een potentiële bedreiging om de transitie vorm te geven (bereidheid om te investeren, 'return on investment').
- De bestemmingswijziging van het bungalowpark naar wonen is een kans om de energietransitie een impuls te geven. De Werkgroep Duurzaamheid voegt hier aan toe dat zij zelf zeer gemotiveerd is de duurzaamheidstransitie stap voor stap vorm te geven.

Bevindingen Werkgroep Duurzaamheid

Onze energiecoaches hebben tot juni 2023 bij een 25-tal woningen (dat is 12,5% van alle woningen, inclusief de recreatiewoningen) een energiescan uitgevoerd. Hieruit blijkt, kort samengevat, dat in de meeste huishoudens door de jaren heen isolerende maatregelen zijn getroffen, die voldeden aan de destijds geldende maatstaven. Dit impliceert dat de isolatie nu niet overal meer aan de huidige eisen voldoet. Vanwege de leeftijd van de huizen waarvan een groot deel al geïsoleerd is, zijn de kosten van de verdere isolatie zo hoog dat het de investering niet meer rechtvaardigt.

Op het gebied van reductie is sinds 1990 dus al het een en ander gerealiseerd. Het energieverbruik per inwoner in Nederland is tussen 1990 en 2019 met 23% gedaald. Door energiebesparende maatregelen als isolatie en plaatsing van HR – ketels daalde het huishoudelijk aardgasverbruik met 33% . Echter in deze periode tot 2019 is het huishoudelijk elektriciteitsverbruik per inwoner met 15 % gestegen (bron 2) door verdere elektrificatie van de huishoudens.³

Gas- en elektriciteitsverbruik woningen [↗](#)

Gemiddeld energieverbruik per woning per jaar in buurt De Kiel.

Hoewel nog niet ondersteund door cijfers, nemen we aan dat het huishoudelijk aardgasverbruik door de fors gestegen prijzen in 2022 en 2023 verder is afgenomen. We verwachten niet dat het elektrisch verbruik zal afnemen, maar zelfs zal toenemen door de verdere elektrificatie van onze huishoudens, onder andere door het gebruik van andere warmtebronnen, zoals warmtepompen, elektrisch koken en het opladen van elektrische auto's. Echter door intensiever gebruik van hernieuwbare energie (o.a. zonnepanelen in combinatie met teruglevering) zal de toename ook enigszins betaalbaar blijven. Wanneer de salderingsregeling wordt teruggeschroefd, zal dat een kostenverhogend effect hebben op de energielasten.

³ [Bron allecijfers.nl](#)

De uitgevoerde analyse is een goed uitgangspunt voor toekomstige initiatieven, maar geen eindpunt. Door de snelle voortschrijding van de techniek verwachten we dat er op middellange termijn goede oplossingen komen om energie op een intelligente en betaalbare manier op te wekken, op te slaan en te gebruiken (bijvoorbeeld door apparaten in te schakelen en accu's te laden op het moment dat er veel energie opgewekt wordt en bij lagere beschikbaarheid gebruik te maken van de opgeslagen elektriciteit).

We moeten ons dus ook blijven ontwikkelen. Onze ideeën voor de toekomst:

- Blijvend stimuleren om daar waar mogelijk te isoleren (maatwerk)
- Focus op de reductie van de energielasten bijvoorbeeld door eigen energie op te wekken, op te slaan en te gebruiken op het moment wanneer de beschikbaarheid groot is.
- Voortdurende aandacht voor energiearmoede en wijzen op de gemeentelijke initiatieven op dit gebied.
- Kennis van de energiecoach door ontwikkelen tot specialist op het gebied van energie, zodat we op de hoogte blijven en kunnen inspelen op de meest recente ontwikkelingen; we willen dit combineren met de initiatieven van de Energiecoöperatie.

Uitvoeringsplan

In dit hoofdstuk beschrijven we initiatieven en projecten die we inmiddels zijn opgestart of die we in de toekomst willen uitvoeren om ons dorp te verduurzamen⁴. Deze projecten zijn de basis voor de communicatie met en participatie door de dorpsgenoten. Ook wordt beschreven hoe de organisatie van de projecten wordt opgepakt. In de toekomst zullen er nog meer initiatieven en projecten volgen. Dit is dus een 'levend document' wat we eens per jaar, of zo nodig vaker, zullen updaten.

Het uitvoeringsdocument is ook bedoeld om voor te leggen aan de gemeente voor bestuurlijke besluitvorming in het kader van de Transitievisie Warmte (zie ook hoofdstuk 4: Vaststellen Uitvoeringsplan).

De verschillende initiatieven die nu lopen of voorzien zijn, zijn in onderstaande tabel samengevat:

A. Korte termijn (lopend vanaf 2022)		
A1	Energiecoaches en tips voor verduurzaming: "no regret" maatregelen	
A2	Oprichting Energiecoöperatie Zeven Marken Energie	Zie ook B2 en C2
A3	Duurzaamheidsimpuls Boerenkiel: alle vakantiehuisen isoleren en/of vernieuwen	Zie ook B3
A4	Isoleren chalets De Eeke (van 6 naar 12 cm isolatie) – operatie gestart sinds 2013, aanleggen wilde bloemenveld.	
A5	Voor zover het binnen de AVG mogelijk is, aandacht voor energiearmoede en veel voorlichting over de mogelijkheden van gemeentelijke ondersteuning.	
A6	Uitzoeken welke subsidiemogelijkheden er zijn voor de bewoners van het dorp	
A7	Periodieke voorlichting en adviezen	

1. ⁴ [Wat is een uitvoeringsplan? | Programma Aardgasvrije Wijken](#)

B. Middellange termijn (< 2030)		
B1	Eigen opwekking van zon (elektrisch en thermisch).	
B2	Binnen de energiecoöperatie vallen de volgende projecten: - Zonnepark De Eeke - Locaties zoeken voor opwekking met zonnepanelen. Op daken of velden. - Collectieve inkoop van zonnepanelen voor de leden. - Onderzoeken warmte (en koude) opwekking met opslag. - Distributie van energie. - Fonds wervingen en subsidies om de plannen te realiseren - Energieopslag en energietoepassing	Zie ook A2 en C2
B3	Duurzaamheidsimpuls Boerenkiel (verder isolatie zonnepanelen en van het aardgas af)	Zie ook A3
B4	Duurzaamheidsimpuls bungalowpark De Tip (bestemming recreatie naar vaste bewoning)	
B5	Ieder woonhuis in De Kiel een eigen mogelijkheid voor de opslag van elektriciteit (bijv. batterij)	
B6	...	
B7	...	

C. Lange termijn (< 2050)		
C1	Van het aardgas af, mogelijk te vervangen door groen gas (opgewaardeerd biogas)	
C2	Een eigen betrouwbare, betaalbare en duurzame energievoorziening voor inwoners van De Kiel en omgeving	Zie ook A2 en B2
C3	Actief zoeken naar laagdrempelige en innovatieve oplossingen	
C4	...	

Toelichting initiatieven

Hieronder worden de verschillende initiatieven in grote lijnen toegelicht: wat willen we bereiken met het initiatief en wanneer komt het (naar verwachting) in uitvoering.

Korte termijn initiatieven:

De Energiecoaches hebben tot juni 2023 in 12,5% van de woningen in De Kiel tips voor verduurzaming en gedragsadviezen gegeven.

Op 2 juni 2023 is de Coöperatie "Zeven Marken Energie" opgericht. Doel van de energiecoöperatie is: in en rondom De Kiel bevorderen van een duurzame leefomgeving en realiseren en in stand houden van projecten voor duurzame lokale energieopwekking, opslag en toepassing van deze energie voor zover dit in het belang is van de verduurzamingsdoelstellingen van de aangesloten leden en met deze projecten te voorzien in de belangen van haar leden. De statuten van de Energiecoöperatie zijn als bijlage 4 opgenomen.

Duurzaamheidsimpuls Boerenkiel

Recent is recreatiepark "De Duif" overgegaan op nieuwe eigenaren, nieuwe naam is "Boerenkiel". De huisjes worden allemaal opgeknapt en geïsoleerd of worden opnieuw opgebouwd. Er wordt zoveel mogelijk overgegaan op elektriciteit. In de toekomst, met de aanschaf van zonnepanelen, is aardgasvrij het middellange termijn doel

Middellange termijn initiatieven (< 2030):

Hoe gaan we om met eigen opwekking en opslag van energie, zowel elektrisch als thermisch en hoe kan overproductie worden voorkomen.

De afgelopen jaren is zwaar ingezet op zonnepanelen én het teveel aan opgewekte energie terug leveren. De kans op te veel aanbod is daarmee groot met als gevolg netcongestie. Dit betekent dat de capaciteit van de kabels niet voldoende is om de elektriciteit te vervoeren. De netbeheerders proberen dit probleem op te lossen door meer en zwaardere kabels neer te leggen. Los van het feit dat deze investeringen door de gebruiker zullen moeten worden terugbetaald, is dit een zeer tijdrovende zaak, die blijft achterlopen op de behoefte.

Een betere oplossing kan "gelijktijdigheid" zijn. Dat betekent dat energie gebruikt wordt op het moment dat het wordt opgewekt. Daarmee kun je streven naar een zelfvoorzienende energiehuishouding en dus energie inkoop en afhankelijkheid van prijzen beperken.

Maar ook alternatieven zoals zonwarmte gebruiken om water te verwarmen en dit te gebruiken voor warm water en verwarming zijn een oplossing.

De Zeven Marken Energie wil alle alternatieve mogelijkheden onderzoeken en daarmee kijken of deze voor iedereen beschikbaar te maken zijn.

Energieopslag is nog een missende schakel om tot een efficiënt systeem te komen. Het biedt de mogelijkheid om energie op te slaan wanneer er veel wordt opgewekt en/of de prijzen laag zijn.

Onderzocht moet gaan worden of ieder huis (of elke groep van huizen) een eigen batterij krijgt. Of dat werken met mobiele batterij mogelijk is.

Daarnaast zullen ook alternatieven, zoals opslag van energie of warmte in water, zand, basalt, zout etc. moeten worden onderzocht.

Uiteindelijk is het doel om te voorzien in een systeem waarbij stroom lokaal wordt opgewekt, lokaal wordt opgeslagen en lokaal wordt gebruikt. En waarbij een samenspel tussen de verschillende opslagsystemen en toepassingen door intelligente besturing het aanbod en de vraag optimaal op elkaar afstemt. Op die manier streven wij naar een betaalbare en zo maximaal mogelijke energie onafhankelijkheid

Duurzaamheidsimpuls De Tip

Wanneer de recreatiewoningen aan De Tip een woonbestemming krijgen, dan zal dit gecombineerd worden met een duurzaamheidsimpuls. Dit zal te zijner tijd worden uitgewerkt in een apart plan.

Zonnepark De Eeke

Er loopt momenteel een onderzoek naar de mogelijkheden. Onderzocht worden de volgende zaken:

- Hoeveel PV-panelen zijn zinvol (i.v.m. verdeling over het park en netcongestie)
- Mogelijkheid energieopslag
- Mogelijkheid om overtollige energie te leveren aan Zeven Marken Energie of participatie van de energie coöperatie in het zonnepark.
- Kan het park energie onafhankelijk worden.

Voor oplossingen op de lange termijn is nu nog niet zoveel te zeggen, maar we zullen altijd een aantal belangrijke randvoorwaarden hanteren: het moeten betrouwbare 'state of the art' én betaalbare oplossingen zijn. Waarbij we open staan voor laagdrempelige en innovatieve oplossingen.

Communicatie met het dorp

Communicatie tot moment vaststellen wijkuitvoeringsplan

In september gaan we van start met een serie gesprekken met het dorp. Op 23 september 2023 is de aftrap met een feestelijke dag, waarbij dit plan aan het dorp wordt voorgelegd.

De informatie wordt van te voren rondgedeeld aan alle bewoners, op de website gezet en gecommuniceerd middels de nieuwsbrief.

Daarna volgen een aantal avonden of middagen gericht op het bespreken van dit wijkuitvoeringsplan. Hiermee verwachten we het plan te kunnen verbeteren en aan te vullen met nieuwe ideeën en voor de deuluitvoering van de verschillende projecten meer mensen te enthousiasmeren.

De energiecoöperatie maakt een eigen communicatieplan, waar we ons bij aansluiten, hierin wordt de communicatie met andere betrokkenen zoals netbeheerders of de woningbouwcoöperatie meegenomen.

Het betekent dat er 2 **naast** elkaar staande organisaties zijn in het dorp, waarbij het van belang is elkaar op de hoogte te houden.

De energiecoöperatie is leidend bij de uitvoering van energieprojecten (juridische entiteit, geld, subsidies) en Werkgroep Duurzaamheid is daarin ondersteunend. De positie van de Werkgroep Duurzaamheid moet nader worden bekeken. Aansturing vanuit de energiecoöperatie of deel worden van deze coöperatie zou een optie zijn.

Vaststellen van het wijkuitvoeringsplan

Als het dorp voldoende geïnformeerd is kan in de (eventueel extra) Algemene Ledenvergadering het plan vastgesteld worden.

De laatste stap is de vaststelling van het uitvoeringsplan door het college van B en W en de verankering als programma onder de omgevingswet in een omgevingsplan.

Aangezien een uitvoeringsplan onder de Omgevingswet wordt beschouwd als een vrijwillig programma moet het worden vastgesteld door het college van B en W. Het ligt echter voor de hand de raad vroegtijdig te betrekken, aangezien de gemeenteraad wel het omgevingsplan vaststelt. Lees meer over de procedure voor het vaststellen van een programma onder de Omgevingswet.

Ondertussen kunnen de projectgroepen aan de slag, middels de nieuwsbrief en de dorpskrant wordt het dorp op de hoogte gehouden. Mochten er ingrijpende besluiten genomen moeten worden, dan wordt er in overleg met het bestuur van de Dorpsvereniging een ALV uitgeroepen.

Het vervolg:

Een uitwerking van initiatieven wordt in aparte projectplannen gedaan door nog op te richten projectgroepen.

Deze projectplannen bevatten indien van toepassing

1. een ontwerp en er wordt uiteraard gekeken naar de technische haalbaarheid, gaat het om collectieve of individuele oplossingen, financiering (business case, kosten (welke partij betaalt wat, investeringsbereidheid, subsidiemogelijkheden, warmtefonds, ...),
2. planning
3. bestuurlijke en juridische vraagstukken (indien van toepassing bijvoorbeeld voor draagvlak in de Raad en het College van B en W, aanbestedingsregels),
4. ruimtelijke inpassing van het initiatief of project en eventuele koppelkansen.

Het WUP en de projecten die hier uit voortkomen is continu in ontwikkeling. Het WUP moet daarom beschouwd worden als 'levend document': we zullen het jaarlijks updaten. Hierbij zullen we aandacht geven aan de projecten en ontwikkelingen van de afgelopen periode en nieuwe inzichten en acties opnemen voor de korte-, middellange- en lange termijn. De eerste update zal zijn over het jaar 2024 en uiterlijk in het eerste kwartaal van 2025 verschijnen.

Uitvoeren van de plannen

Zo gauw de projectplannen klaar en besproken zijn, kan er begonnen worden met de uitvoering.

Wij kijken er naar uit!

De Werkgroep Duurzaamheid wordt gevormd door:

Martin Doeswijk (coördinator)

Roswitha van de Sandt

Lammert de Wit

Carla Grasdijk

Ton Schamper

Arie de Groot

Jaap Ruiter

Saskia Minderman

Bijlagen

Deze zijn te vinden op de website onder "werkgroep duurzaamheid"

1. Herziene Dorpsvisie De Kiel 2.0 2022
2. Werkdocumenten: dorpsprofiel, energieprofiel en het omgevingsprofiel
3. inventarisatiefase De Groene Transitie
4. Projectplan De Groene Transitie
5. Statuten energiecoöperatie